

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TƯ TƯỞNG CHO CHIẾN SĨ NGHĨA VỤ CÔNG AN NHÂN DÂN TRONG TÌNH HÌNH MỚI

HÀ TÙNG LINH (*)

Tóm tắt: Trải qua 79 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, lực lượng Công an nhân dân luôn xứng đáng là lực lượng tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước và Nhân dân; là công cụ sắc bén bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ, làm tốt vai trò nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội. Trong tình hình mới hiện nay, cần tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, chiến sĩ, đặc biệt đối với chiến sĩ nghĩa vụ, góp phần xây dựng lực lượng Công an nhân dân tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng tốt yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng.

Từ khóa: Công an nhân dân; chiến sĩ nghĩa vụ; giáo dục chính trị, tư tưởng.

Abstract: After 79 years of building, fighting and growing, the People's Public Security has always been worthy of being an absolutely loyal force to the Party, State and People, a sharp instrument to protect the Party, protect the regime, and play a core role in the process of protecting national security and maintaining social order and safety. Under new circumstances, it is essential to strengthen political and ideological education for cadres and soldiers, especially for non-commissioned officers, contributing to building an elite and modern force of the People's Public Security that can meet the requirements and tasks of the revolution.

Keywords: People's Public Security; non-commissioned officers; political and ideological education.

Ngày nhận bài: 07/8/2024

Ngày biên tập: 27/8/2024

Ngày duyệt đăng: 24/9/2024

Hiện nay, tình hình thế giới, khu vực tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường; tình hình kinh tế - xã hội, an ninh trật tự trong nước vẫn còn nhiều khó khăn. Các thế lực thù địch luôn đẩy mạnh chiến lược “diễn biến hòa bình” nhằm làm mất ổn định chính trị - xã hội. Quán triệt sâu sắc quan điểm, chủ trương của Đảng ta về bảo vệ an ninh quốc gia trong tình hình mới, để hoàn thành nhiệm vụ chính trị được giao, Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an luôn đặc biệt coi trọng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng trong toàn lực lượng nói chung và đối với chiến sĩ nghĩa vụ nói riêng, coi đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng đối với việc thực hiện thắng lợi nhiệm vụ bảo vệ an ninh trật tự của đất nước.

(*) **ThS; Trường Cao đẳng Cảnh sát nhân dân I, Bộ Công an**

1. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, chiến sĩ nghĩa vụ Công an trong thời gian qua

Trong những năm qua, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, chiến sĩ, đặc biệt là chiến sĩ nghĩa vụ Công an luôn được quan tâm (chiến sĩ nghĩa vụ). Giáo dục chính trị, tư tưởng cho chiến sĩ nghĩa vụ nhằm mục đích xây dựng đội ngũ chiến sĩ có phẩm chất, năng lực vững vàng về chính trị, tinh thông nghiệp vụ, nắm vững pháp luật để hoàn thành tốt nhiệm vụ và yêu cầu công tác; là nền tảng vững chắc để chiến sĩ nghĩa vụ yên tâm cống hiến hết sức cho sự nghiệp bảo vệ đất nước, không dao động trước những tiêu cực của xã hội, tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

Tuy nhiên, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho chiến sĩ nghĩa vụ trong thời gian qua vẫn còn một số hạn chế, chưa

hoàn toàn đáp ứng yêu cầu thực tế và bối cảnh mới về tình hình an ninh, quốc phòng thế giới cũng như trong nước; một số cán bộ thực hiện công tác này chưa nhận thức đúng đắn về chức năng, nhiệm vụ của mình, một bộ phận không nhỏ chiến sĩ nghĩa vụ nhận thức chưa đầy đủ về vai trò, nhiệm vụ của bản thân đối với Đảng, Nhà nước, ngành Công an và nhân dân, còn có thái độ chưa cầu thị, ngại học tập, rèn luyện, trau dồi tư cách, tác phong của chiến sĩ Công an nhân dân Việt Nam.

Nguyên nhân của những hạn chế nêu trên là do công tác giáo dục chính trị, tư tưởng ở một số đơn vị chưa được quan tâm đúng mức; nhận thức của một bộ phận lãnh đạo cũng như các cán bộ, chiến sĩ về công tác này còn hạn chế; trình độ của một số cán bộ trực tiếp làm công tác chính trị còn yếu, số lượng còn thiếu, sự phối hợp giữa các lực lượng trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, chiến sĩ chưa tốt...

Hiện nay, Việt Nam bên cạnh những thuận lợi là cơ bản, thì thế giới và khu vực đang có những diễn biến phức tạp, khó lường, tác động đan xen ảnh hưởng đến việc xây dựng lực lượng vũ trang vững mạnh về chính trị đáp ứng yêu cầu thực hiện Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Khu vực châu Á - Thái Bình Dương, trong đó có khu vực Đông Nam Á, vẫn là khu vực phát triển năng động nhưng còn tồn tại nhiều nhân tố gây mất ổn định; tranh chấp lãnh thổ, biển, đảo ngày càng gay gắt. Mặt khác, sự xâm nhập của các thế lực phản động với những thủ đoạn tinh vi nhằm chống phá cách mạng Việt Nam; công nghệ hiện đại, các mạng xã hội phát triển nhanh chóng... đòi hỏi đội ngũ chiến sĩ phải ngày càng năng động, biết sử dụng khoa học kỹ thuật thành thạo. Bên cạnh đó, tình hình tội phạm có xu hướng gia tăng, nhất là tội phạm có tổ chức, tội phạm hoạt động theo kiểu "xã hội đen", tội phạm công nghệ cao...

Bên cạnh đó, tác động của mặt trái cơ chế thị trường và hội nhập quốc tế ngày càng bộc lộ rõ và gay gắt; tình trạng "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, giảm sút ý chí chiến

đấu ở một số cán bộ, đảng viên, chiến sĩ trẻ... sẽ có tác động làm xói mòn lòng tin của các chiến sĩ, đây là thách thức đối với vai trò lãnh đạo của các đơn vị, làm ảnh hưởng đến uy tín, hình ảnh của lực lượng Công an nhân dân. Thực tế đó đặt ra những yêu cầu mới đối với công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, chiến sĩ trong lực lượng Công an nói chung, chiến sĩ nghĩa vụ nói riêng.

2. Giải pháp tiếp tục nâng cao công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho chiến sĩ nghĩa vụ Công an nhân dân

Một là, nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho lãnh đạo, chỉ huy, nhóm cán bộ giảng dạy công tác chính trị tại các trung tâm huấn luyện và bồi dưỡng nghiệp vụ công an các cấp.

Cần xác định rõ công tác giáo dục chính trị, tư tưởng là một yêu cầu cấp thiết và có tính chiến lược lâu dài, không chỉ đối với chiến sĩ nghĩa vụ nói riêng, mà còn có ý nghĩa quan trọng trong xây dựng và hình thành phẩm chất đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, chỉ huy tại các cơ quan, đơn vị trong lực lượng Công an và trung tâm huấn luyện và bồi dưỡng nghiệp vụ công an các cấp nói chung. Mặt khác, nâng cao công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho đội ngũ cán bộ, lãnh đạo, chỉ huy sẽ tạo sự tác động, lan tỏa đến từng cán bộ, chiến sĩ trong toàn đơn vị; không ngừng củng cố lập trường, tư tưởng, quan điểm chính trị; rèn luyện phẩm chất, đạo đức, tác phong, lối sống của mỗi cán bộ, chiến sĩ, nhất là các chiến sĩ nghĩa vụ.

Bởi vì, để nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho chiến sĩ nghĩa vụ Công an nhân dân, trước hết những cán bộ trực tiếp giảng dạy cần nắm vững những yêu cầu và sử dụng thành thạo các kỹ thuật trong việc chuẩn bị cũng như tiến hành bài giảng trên lớp. Cụ thể như, kỹ thuật mở bài, kỹ thuật trình bày, giải thích trong khi thuyết trình, kỹ thuật đặt các câu hỏi và xử lý các câu trả lời trong đàm thoại. Cần kết hợp phương pháp giảng dạy truyền thống với việc sử dụng khoa học kỹ thuật, nhằm phát huy tính tích cực của các chiến sĩ như tăng cường và phát huy tính tự giác, mạnh dạn đưa ra những ý kiến, quan điểm cá nhân. Từ đó

giúp cán bộ trực tiếp tham gia giảng dạy nhận biết, đánh giá được nhận thức của các chiến sĩ để có những định hướng uốn nắn cho phù hợp.

Bên cạnh đó, cần đổi mới nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng tại các trung tâm huấn luyện và bồi dưỡng nghiệp vụ công an các cấp không chỉ dừng lại ở những quan điểm chung, mà phải đi sâu phân tích làm rõ những căn cứ lý luận, gắn với thực tiễn công tác, chiến đấu trên lĩnh vực bảo vệ an ninh, trật tự và công tác xây dựng lực lượng Công an nhân dân. Việc học tập quán triệt thực hiện các chỉ thị, nghị quyết phải luôn được nghiên cứu, quan tâm để cải tiến phù hợp với tính chất, đặc thù của đơn vị; phải luôn được liên hệ sâu sắc với yêu cầu, nhiệm vụ theo hướng thiết thực, sáng tạo và có chương trình hành động cụ thể, sát với chức năng, nhiệm vụ được giao, có kiểm tra, uốn nắn, sơ kết, rút kinh nghiệm, khắc phục tình trạng phổ biến chiều lệ, hiệu quả không cao. Cung cấp kịp thời đến các chiến sĩ nghĩa vụ tình hình thời sự trong nước và quốc tế nhằm nâng cao quan điểm chính trị, trình độ, khả năng nhìn nhận vấn đề, củng cố ý thức, niềm tin cho đội ngũ chiến sĩ nghĩa vụ trẻ.

Hai là, đổi mới phương pháp, áp dụng khoa học kỹ thuật hiện đại trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho chiến sĩ nghĩa vụ Công an nhân dân.

Việc đổi mới, nâng cao chất lượng các hình thức, phương pháp tổ chức giáo dục chính trị tại đơn vị, nâng cao chất lượng huấn luyện chính trị theo chương trình cơ bản, nâng cao chất lượng sinh hoạt chính trị như học tập chính trị; sinh hoạt chính trị, tư tưởng; nghiên cứu chuyên đề của sĩ quan; ngày chính trị và văn hóa tinh thần; thông báo chính trị - thời sự, đọc báo, nghe đài, xem truyền hình; thông qua hoạt động thực hiện nhiệm vụ, phong trào thi đua, các cuộc vận động, kỷ niệm các ngày lễ lớn, ngày truyền thống, hoạt động văn hóa, văn nghệ; nghiên cứu vận dụng thích hợp hình thức mới là học tập trên mạng internet. Trọng tâm là cải tiến phương pháp truyền thống. Đổi mới phương pháp không có nghĩa là

loại bỏ các phương pháp truyền thống mà bắt đầu bằng việc cải tiến để nâng cao hiệu quả và hạn chế những nhược điểm.

Tăng cường sử dụng phương tiện kỹ thuật và công nghệ khoa học hợp lý để hỗ trợ quá trình giảng dạy. Phương tiện dạy học có vai trò quan trọng trong việc đổi mới phương pháp dạy học, nhằm tăng cường tính tích cực trong học tập, nghiên cứu, tạo hứng thú trong học tập đối với các chiến sĩ nghĩa vụ trẻ. Đa phương tiện và công nghệ thông tin vừa là nội dung, vừa là phương tiện trong dạy học hiện đại. Bên cạnh việc sử dụng đa phương tiện, cần tăng cường sử dụng các phương pháp tự nghiên cứu, khám phá tri thức trên không gian mạng một cách có định hướng; khuyến khích các chiến sĩ mạnh dạn nêu quan điểm ý kiến, từ đó sàng lọc, nắm bắt được khả năng lĩnh hội, tư duy của các chiến sĩ nghĩa vụ để có những phương hướng uốn nắn cụ thể, hợp lý, xây dựng tư tưởng tích cực học tập.

Ba là, cần bám sát quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và sự chỉ đạo của Đảng ủy, lãnh đạo Bộ Công an.

Thông tin kịp thời, chính xác về quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; về tình hình chính trị trong nước, thế giới và khu vực; các sự kiện chính trị, tình hình kinh tế - xã hội quan trọng, nhiệm vụ bảo vệ an ninh trật tự, công tác xây dựng Đảng, xây dựng lực lượng Công an nhân dân. Cụ thể, tiếp tục quán triệt thực hiện tốt Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thực sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới; Nghị quyết số 16-NQ/ĐUCA ngày 18/01/2023 của Đảng ủy Công an Trung ương về tăng cường công tác chính trị, tư tưởng đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân thực sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; Quy định số 09-QĐ/ĐUCA ngày 19/5/2023 của Đảng ủy Công an Trung ương về chế độ học tập, thực hiện sáu điều Bác Hồ dạy.

Đồng thời, cấp ủy, lãnh đạo đơn vị phải có chủ trương, các biện pháp đa dạng để tập trung tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, bản lĩnh chính trị, bồi dưỡng lòng tự hào về truyền thống của lực lượng Công an để các chiến sĩ nghĩa vụ có phương pháp tư tưởng đúng đắn cho chính bản thân trước những vấn đề phức tạp của tình hình trong nước và thế giới. Thường xuyên tổ chức tuyên truyền các sự kiện quan trọng của Đảng, Nhà nước, của dân tộc và của ngành Công an theo đề cương, hướng dẫn của các cấp; tích cực phối hợp với các cơ quan thông tấn, báo chí để tuyên truyền về công tác học tập, huấn luyện thực hiện nhiệm vụ chính trị của đơn vị; xây dựng phim phóng sự, tài liệu về quá trình hình thành, phát triển lớn mạnh của trung tâm nhằm tuyên truyền, khơi dậy tinh thần chiến đấu, tinh thần rèn luyện cho đội ngũ chiến sĩ nghĩa vụ.

Bốn là, chú trọng công tác văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao cho đội ngũ chiến sĩ nghĩa vụ Công an nhân dân.

Trong điều kiện đổi mới, hội nhập quốc tế sâu rộng và sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin, giúp cho việc nắm bắt tin tức trở nên dễ dàng và thuận tiện. Các chiến sĩ nghĩa vụ Công an có tuổi đời còn trẻ, nhận thức còn hạn chế, do đó việc nhận biết, chọn lọc thông tin và văn hóa tiên tiến đang đặt ra nhiều vấn đề trong công tác quản lý văn hóa tinh thần cho chiến sĩ. Vì vậy, cấp ủy, lãnh đạo đơn vị cần đặc biệt coi trọng văn hóa tinh thần, tăng cường giáo dục truyền thống nâng cao ý thức cảnh giác cách mạng, phòng chống văn hóa phẩm độc hại. Tăng cường tổ chức các chương trình văn nghệ quần chúng, thi sáng tác báo tường với các chủ đề về Đảng, Bác Hồ, lực lượng Công an nhân dân, về thực tiễn học tập, huấn luyện tại các trung tâm cần được tổ chức định kỳ vào giữa khóa học.

Cần động viên chiến sĩ nghĩa vụ tự giác rèn luyện sức khỏe thông qua các môn thể dục, thể thao... nhằm nâng cao sức khỏe cho chiến sĩ nghĩa vụ, tránh tình trạng trì trệ, tinh thần mệt mỏi sau những giờ huấn luyện. Ngoài ra, cần tiến hành kết hợp phát huy sức mạnh tổng hợp của các lực lượng trong hệ thống chính

trị để giáo dục chính trị, tư tưởng cho chiến sĩ nghĩa vụ huấn luyện tại các trung tâm huấn luyện và bồi dưỡng nghiệp vụ công an; phát huy vai trò chỉ đạo của cơ quan chính trị cấp trên đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho chiến sĩ phục vụ có thời hạn trong ngành Công an nhân dân; phát huy vai trò của các cấp, các ngành trong giáo dục quốc phòng, an ninh và tuyển chọn thanh niên gia nhập nghĩa vụ Công an; tăng cường mối liên hệ chặt chẽ giữa đơn vị với tổ chức đảng, chính quyền, nhân dân để phối hợp nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho chiến sĩ nghĩa vụ Công an nhân dân.

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho chiến sĩ nghĩa vụ Công an nhân dân là một trong những nhiệm vụ chính trị rất quan trọng, cần có sự phối hợp hiệu quả của các cơ quan, đơn vị bằng nhiều giải pháp phù hợp, phương thức đa dạng nhằm làm chuyển biến, phát triển ý thức chính trị, năng lực chính trị trong thực tiễn để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, góp phần xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại; xây dựng lực lượng Công an tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, kiên định với mục tiêu, lý tưởng cách mạng của Đảng ta, bảo đảm sức mạnh chiến đấu cao, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong mọi tình huống và bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong tình hình mới./.

Tài liệu tham khảo:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội ĐBTQ lần thứ XIII* (tập I, tập II), Nxb CTQG-ST, H.2021.

2. Bộ Chính trị, *Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thực sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.*

3. Đảng ủy Công an Trung ương, *Nghị quyết số 16-NQ/ĐUCA ngày 18/01/2023 về tăng cường công tác chính trị, tư tưởng đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân thực sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.*